

VAN DE RENT MEESTER

AUTEUR

Egbert Jaap Mooiweer

Duurzame energie opwekken? Ja, maar waar?

De transitie naar de productie van duurzame energie heeft een enorme impact op fijngevoelige cultuurlandschappen zoals in Twente. Het plan van een aansprekend agrarisch echtpaar om nabij Twickel twee windturbines te plaatsen langs de A1/A35, houdt de gemoederen bezig: 'Knooppunt-wind-vóór-en-wind-tégen-Buren'.

Persoonlijk juich ik de ambitie om tempo te maken toe. Maar tegelijkertijd vind ik dat de ruimtelijke inpassing beter kan. Net als de verdeling en aanwending van baten. Nu wordt vaak gekozen voor incidentele en relatief kleinschalige oplossingen. Projectgebonden, op eigen grond of op plaatsen met 'minder kwaliteit' zoals een snelwegpanorama. Ik opteer voor grootschalige projecten zoals Noorderwold Eemvallei, met 58 windturbines en 1,2 miljard aan investeringen. Regio Twente wil in 2050 energieneutraal zijn. Dat betekent dat we als Twentse gemeenten 9900 Petajoule jaarverbruik aan gas en elektriciteit moeten besparen of duurzaam opwekken. Wat betreft duurzame productie is de ruimtelijke opgave voor Twente daarmee enorm. Waar plaatsen we 300 windturbines of 3.500 hectare zonnenveld? Projectontwikkelaars die ons regelmatig benaderen weten het wel.

Zonnepanelen op ligboxstal.

Ergieneutraal kun je op een aantal manieren worden. Door maximaal inzetten op circulair materiaalgebruik, verbeteren van installaties, energiebesparing door isolatie, benutten van daken voor zon, groenafval verwerken tot gas, etc. Of als regio aanhaken bij de ontwikkeling van een warmtenet langs snelwegen in het kader van het zogenaamde PetaPlan.

Een beter milieu begint bij jezelf. Energiescans op Twickel leren dat een kwart van ons verbruik afkomstig is van huishoudens, tweederde van agrarische bedrijven en de rest van bijzondere objecten. Met 13,5 ha zonnepark of 1 à 1,5 windturbine is het landgoed met haar bewoners en bedrijven CO₂-neutraal. Op ligboxstallen en schuren met golfplaten kan 5 hectare zonnepanelen geplaatst worden. Ondertussen zie ik de houtchipbunker als brandstof voor de cv van het kasteel en de rentmeesterij gevuld worden, worden er dit jaar elektrische laadpalen geplaatst, staan op mijn kamer prototypes van zonneceldakpannen en tekenen we een opstalrecht voor zonnepanelen op een ligboxstal.

De richting is duidelijk. Maar de ruimtelijke invulling is een dilemma dat nader onderzoek, overleg en regie behoeft. Ondernemers pakken kansen waar de overheid deze laat liggen of iets meer tijd nodig heeft. Met het Twentse ros in het achterhoofd denk ik voorlopig over de zoom hoge windturbines op de gepresenteerde plek: 'hold your horses'.